

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

**EUROOPAN PARLAMENTIN JA NEUVOSTON PÄÄTÖS N:o 466/2002/EY,
tehty 1 päivänä maaliskuuta 2002,
yhteisön toimintaohjelmasta sellaisten valtioista riippumattomien järjestöjen tukemiseksi, jotka
toimivat ensisijaisesti ympäristönsuojelun alalla**

EUROOPAN PARLAMENTTI JA EUROOPAN UNIONIN
NEUVOSTO, jotka

ottavat huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 175 artiklan 1 kohdan,

ottavat huomioon komission ehdotuksen ⁽¹⁾,

ottaa huomioon talous- ja sosiaalikomitean lausunnon ⁽²⁾,

ovat kuulleet alueiden komitean lausunnon,

noudattavat perustamissopimuksen 251 artiklassa määrättyä menettelyä ⁽³⁾,

sekä katsovat seuraavaa:

- (1) Perustamissopimuksessa määrätään yhteisön ympäristöpolitiikan kehittämisestä ja täytäntöönpanosta sekä tavoitteista ja periaatteista, joiden olisi ohjattava tätä politiikkaa.
- (2) Yhteisön toimintaohjelmasta ensisijaisesti ympäristönsuojelun alalla toimivien valtioista riippumattomien järjestöjen tukemiseksi 16 päivänä joulukuuta 1997 tehdyssä neuvoston päätöksessä 97/872/EY ⁽⁴⁾ käyttöön otettu toimintaohjelma päättyi 31 päivänä joulukuuta 2001. Komissio sekä ohjelman nykyiset ja aikaisemmat avustuksen saajat ovat tehneet ohjelmasta arvion, jossa kannatetaan voimakkaasti sen uusimista tai tarkistamista.
- (3) Kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa tunnustetaan tarve antaa kansalaisille lisää vaikutusvaltaa, ja siinä ehdotettuihin toimenpiteisiin sisältyy laaja vuoropuhelu ympäristöpolitiikan sidosryhmien kanssa. Kuudennessa ympäristöä koskevassa toimintaohjelmassa pyritään helpottamaan valtioista riippumattomien järjestöjen osallistumista tällaiseen vuoropuheluun ennakoimalla, että näille järjestöille on tarpeen antaa riittävää tukea, yhteisön rahoitus mukaan lukien.

(4) Ympäristönsuojelun alalla toimivat valtioista riippumattomat järjestöt ovat jo osoittaneet voivansa osallistua perustamissopimuksen 174 artiklan mukaisesti yhteisön ympäristöpolitiikkaan ottamalla aktiivisesti osaa konkreettisiin ympäristönsuojelutoimenpiteisiin ja toimiin, joilla lisätään yleistä tietoisuutta ympäristönsuojelun tarpeesta kestäväen kehityksen aikaansaamiseksi. Tähän ohjelmaan voivat osallistua myös eläintensuojelun alalla toimivat valtioista riippumattomat järjestöt, sikäli kuin niiden toiminta palvelee ympäristönsuojelun tavoitteita.

(5) Valtioista riippumattomilla järjestöillä on tärkeä merkitys niiden sovittaessa yhteen ja ohjatessa komission käyttöön tietoa ja näkökantoja uusista ja esille tulevista näkökannoista, muun muassa luonnonsuojelun ja valtioiden rajat ylittävien ympäristöongelmien osalta, joista ei kaikilta osin joko voida huolehtia tai ei huolehdita jäsenvaltioissa tai niitä alemmalla tasolla. Valtioista riippumattomat järjestöt ovat hyvin perillä yleisön huolenaiheista ja ne voivat siten tuoda näitä näkökantoja esille ja myös komission tietoon.

(6) Valtioista riippumattomat ympäristöjärjestöt ovat edustettuina asiantuntijaryhmissä sekä valmistelusta ja täytäntöönpanosta vastaavissa yhteisön toimielinten komiteoissa, joissa ne osallistuvat merkittävällä tavalla yhteisön politiikan, ohjelmien ja aloitteiden laadintaan ja toteuttamiseen sekä turvaavat tarvittavan tasapainon suhteessa muihin ympäristöalan toimijoihin, joita ovat esimerkiksi teollisuus ja kauppa, ammattiliitot ja kuluttajajärjestöt.

(7) Olisi tuettava valtioista riippumattomia järjestöjä, joilla on mahdollisuuksia edistää keskustelua yhteisön laajuisiin ympäristöongelmiin liittyvistä näkökannoista, ongelmista ja mahdollisista ratkaisuista samoin kuin huolehtia niihin liittyvien asianomaisten toimien toteuttamisesta yhdessä kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason sidosryhmien kanssa. Siksi toimet suunnataan ainoastaan Euroopan laajuisesti toimiviin valtioista riippumattomiin järjestöihin ja niiden verkostoihin.

⁽¹⁾ EYVL C 270 E, 25.9.2001, s. 125.

⁽²⁾ Lausunto annettu 18. lokakuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽³⁾ Euroopan parlamentin lausunto, annettu 23. lokakuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä), neuvoston yhteinen kanta, vahvistettu 6. joulukuuta 2001 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä) ja Euroopan parlamentin päätös, tehty 16. tammikuuta 2002 (ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä).

⁽⁴⁾ EYVL L 354, 30.12.1997, s. 25.

- (8) Ohjelmaa on laajennettava maantieteellisesti siten, että siihen voivat kuulua myös ehdokasmaiden valtioista riippumattomat järjestöt. Niillä on merkitystä, jotta ympäristöä koskeva yhteisön säännöstö hyväksytään yleisesti ja jotta sen täytäntöönpano tehostuu.
- (9) Ohjelman toimintaa olisi arvioitava tämän päätöksen kolmelta ensimmäiseltä toteuttamisvuodelta saadun kokemuksen perusteella, jotta voidaan päättää sen jatkamisesta.
- (10) Budjettivallan käyttäjän olisi päätettävä vuotuisista määrärahoista talousarviomenettelyssä.
- (11) Tällä päätöksellä vahvistetaan ohjelman koko keston ajaksi rahoituspuitteet, jotka talousarviota koskevasta kurinalaisuudesta ja talousarviomenettelyn parantamisesta 6 päivänä toukokuuta 1999 tehdyn Euroopan parlamentin, neuvoston ja komission välisen toimielinten sopimuksen ⁽¹⁾ 33 kohdan mukaisesti muodostavat ensisijaisen ohjeen budjettivallan käyttäjälle vuositaisessa talousarviomenettelyssä,
- a) sen on oltava riippumaton, voittoa tavoittelematon oikeushenkilö, joka toimii ensisijaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristön parantamisen alalla ja jolla on yhteistä etua palveleva ympäristötavoite ja jonka päämääränä on kestävä kehitys;
- b) sen on toimittava yksin tai yhteensovitetusti useiden järjestöjen kanssa Euroopan tasolla ja sen rakenteen (jäsenperustan) ja toiminnan on ulotuttava vähintään kolmeen Euroopan valtioon. Toiminta vain kahdessa Euroopan valtiossa on kuitenkin riittävä, jos toiminnan ensisijaisena tavoitteena on tukea yhteisön ympäristöpolitiikan kehittämistä ja toteuttamista 1 artiklan 2 ja 3 kohdassa esitetyllä tavalla;
- c) sen toiminnassa on noudatettava erityisesti kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman periaatteita ja toiminnan on oltava sopusoinnussa 5 artiklassa määriteltyjen ensisijaisten alojen kanssa;
- d) sen perustamisesta on täytynyt kulua yli kaksi vuotta ja sillä on oltava rekisteröidyn tilintarkastajan varmentama tilinpäätös kahdelta edeltävältä vuodelta. Komissio voi poikkeuksellisissa olosuhteissa myöntää poikkeuksen näistä vaatimuksista, edellyttäen että tällä ei vaaranneta yhteisön taloudellisten etujen suojelua.

OVAT PÄÄTTÄNEET SEURAAVAA:

3 artikla

1 artikla

1. Perustetaan yhteisön toimintaohjelma sellaisten valtioista riippumattomien järjestöjen tukemiseksi, jotka toimivat ensisijaisesti ympäristönsuojelun alalla.
2. Tämän ohjelman yleisenä tavoitteena on tukea sellaisia valtioista riippumattomia järjestöjä, jotka toimivat Euroopan tasolla ensisijaisesti ympäristönsuojelun ja ympäristön parantamisen alalla. Tällaiseen toimintaan olisi kuuluttava osallistuminen tai mahdollisuus osallistua yhteisön ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön kehittämiseen ja täytäntöönpanoon Euroopan eri alueilla.
3. Ohjelmalla edistetään myös valtioista riippumattomien järjestöjen järjestelmällistä osallistumista yhteisön ympäristöpoliittiseen päätöksentekomenettelyyn sen kaikilla tasoilla varmistamalla niiden edustus sidosryhmien kuulemisessa ja julkisissa kuulemistilaisuuksissa. Lisäksi ohjelmalla vahvistetaan pieniä alueellisia tai paikallisia järjestöjä, jotka työskentelevät yhteisön säännösten soveltamisen puolesta ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyvissä kysymyksissä omassa toimintaympäristössään.

2 artikla

Ollakseen avustuskelpoinen valtioista riippumattoman järjestön on oltava seuraavanlainen ja täytettävä liitteessä esitetyt edellytykset:

⁽¹⁾ EYVL C 172, 18.6.1999, s. 1.

Ohjelmaan voivat osallistua eurooppalaiset valtioista riippumattomat järjestöt, jotka toimivat joko

- a) jäsenvaltioissa;
- b) assosioituneissa maissa ⁽²⁾ asianomaisissa Eurooppa-sopimuksissa, niiden lisäpöytäkirjoissa ja asianomaisten assosiaationeuvostojen päätöksissä vahvistettujen edellytysten mukaisesti;
- c) Kyproksessa, Maltassa tai Turkissa näiden maiden kanssa sovittavien edellytysten ja menettelytapojen mukaisesti; tai
- d) Kaakkois-Euroopan maiden vakautus- ja assosiaatioprosessiin kuuluvissa Balkanin maissa ⁽³⁾ näiden maiden kanssa sovittavien edellytysten ja menettelytapojen mukaisesti.

4 artikla

1. Komissio julkaisee vuosittain syyskuun 30 päivään mennessä *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* ehdotuspyynnön, joka koskee seuraavan kalenterivuoden avustuksia. Lisäksi komissio käyttää muita käytettävissään olevia asianmukaisia keinoja, kuten sähköisiä viestimiä, tiedottaakseen ohjelmasta mahdollisille avustuksensaajille.

2. Ehdotuspyyntöön sisällytetään tietopaketti, ja siinä esitetään avustuskelpoisuus-, valinta- ja myöntämisperusteet (mukaan luettuina yksityiskohtaiset tiedot ehdotetusta painotusjärjestelmästä) sekä haku-, arviointi- ja hyväksyntämenettely.

⁽²⁾ Bulgaria, Latvia, Liettua, Puola, Romania, Slovakia, Slovenia, Tšekki, Unkari ja Viro.

⁽³⁾ Albania, Bosnia ja Hertsegovina, Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Jugoslavian liittotasavalta sekä Kroatia.

3. Jollei yhteisön talousarvion hyväksyminen ole viivästynyt, komissio päättää ehdotukset arvioituaan 31 päivään joulukuuta mennessä, mille järjestöille myönnetään rahoitusta seuraavana vuonna. Päätöksen johdosta tehdään komission ja avustuksensaajan välillä sopimus, jossa vahvistetaan avustuksen enimmäismäärä, maksumenettelyt, valvonta- ja seuranta-toimenpiteet sekä avustuksella saavutettavat tavoitteet. Maksut on suoritettava välittömästi.

5 artikla

1. Koska kestäväällä kehityksellä sekä Euroopan kansalaisten terveydellä ja heidän elämänlaadullaan on suuri merkitys, tästä ohjelmasta myönnettävä tuki kohdistetaan erityisesti kuudennen ympäristöä koskevan toimintaohjelman mukaisille ensisijaisille aloille, jotka on ryhmitelty neljän pääotsikon alle:

- a) ilmastomuutoksen rajoittaminen
- b) luonto ja biologinen monimuotoisuus — ainutlaatuisten luonnonvarojen suojeleminen
- c) terveys ja ympäristö
- d) luonnonvarojen ja jätteiden kestävän hallinnan varmistaminen.

Kuudetta ympäristöä koskevaa toimintaohjelmaa tarkastellaan uudelleen sen neljäntenä toteuttamisvuonna, jolloin sitä tarvittaessa uudistetaan ja ajantasaisesti kehitetään ja uuden tiedon huomioon ottamiseksi.

Edellä mainittujen alojen lisäksi myös ympäristövalistus, yhteisön ympäristölainsäädännön täytäntöönpano ja sen soveltamisen valvonta ovat ensisijaisia aloja.

2. Valinta- ja myöntämismenettely toteutetaan neljässä vaiheessa, joista on yksityiskohtainen kuvaus liitteen A osassa.

6 artikla

1. Avustus voi olla enintään 70 prosenttia hakijan tarkastetuista keskimääräisistä vuotuisista avustuskelpoisista menoista edeltävien kahden vuoden aikana, jos järjestö on sijoittautunut yhteisöön, ja enintään 80 prosenttia näistä menoista, jos järjestö on sijoittautunut ehdokasmaihin tai Balkanin maihin, kuitenkin enintään 80 prosenttia hakijan avustuskelpoisista kustannuksista kuluvana vuonna.

Tuen määrä vahvistetaan vuosittain sellaisen kiinteän painotusjärjestelmän mukaisesti, jossa otetaan huomioon 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ja liitteen A jaksossa kuvatun arvioinnin perusteella saadut vertailuarvot sekä liitteen C jaksossa esitetyt periaatteet.

2. Ohjelman avustuksensaaja voi käyttää avustuksen avustuskelpoisten menojensa kattamiseen parhaaksi katsomallaan tavalla avustusvuonna. Kaikki avustuksensaajan menot avustus-

vuonna katsotaan avustuskelpoisiksi lukuun ottamatta niitä, jotka on yksilöity liitteessä olevan 4 osan 2 kohdassa. Avustuksensaajat voivat myös jakaa varoja kumppaneille tai jäsenjärjestöilleen hyväksytyssä työohjelmassa määriteltyjen yksityiskohdainten sääntöjen mukaisesti.

3. Avustuksen määrä vahvistetaan lopullisesti vasta sen jälkeen, kun komissio on hyväksynyt tarkastetun tilinpäätöksen. Näin varmistetaan, että yhteisön varoja on käytetty 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun Euroopan yhteisöjen yhteiseen talousarvioon sovellettavan varainhoitoasetuksen ⁽¹⁾ asiaankuuluvien säännösten mukaisesti.

Jos summa tästä tai jostakin muusta ohjelmasta suoritettavien yhteisön avustusten kokonaismäärä on yli 80 prosenttia avustuksensaajan tarkastetuista avustuskelpoisista menoista kyseisenä vuonna, loppumaksua vähennetään sen mukaisesti.

4. Jos avustusvuoden tarkastetusta tilinpäätöksestä ilmenee, että avustuksen saajan kokonaistulot lukuun ottamatta sellaisia tuloja, jotka varataan säännöllisesti avustukseen oikeuttamattomiin menoihin, ovat suuremmat kuin avustuskelpoiset menot, loppumaksun määrää vähennetään tai tarvittaessa ylijäämä peritään takaisin. Perustamissopimuksen 256 artiklan mukaisesti takaisinperintämääräys on täytäntöönpanokelpoinen.

5. Valtioista riippumattomille ympäristöjärjestöille myönnettävien avustusten tehokkuuden varmistamiseksi komissio toteuttaa tarvittavat toimenpiteet tarkistaakseen, että valitut järjestöt täyttävät avustuskelpoisuuden vaatimukset koko avustusvuoden ajan. Erityisesti perustetaan järjestelmällinen menettely, jolla seurataan avustuksensaajien toimintaa avustusvuoden aikana, sekä jälkikäteen toteutettava tulosten arviointimenettely.

6. Komissio perustelee hylkäävän päätöksen saaneille hakijoille, miksi kyseinen valtioista riippumaton järjestö ei ole täyttänyt vaatimuksia, ja antaa riittävän selvityksen, jotta nämä voivat todeta, millaiset uudistukset ovat tarpeen ennen uusien hakemusten tekemistä.

7 artikla

1. Tämä ohjelma alkaa 1 päivänä tammikuuta 2002 ja päättyy 31 päivänä joulukuuta 2006.

2. Rahoituspuitteet tämän ohjelman täytäntöönpanemiseksi kaudella 2002—2006 ovat 32 miljoonaa euroa.

3. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy vuosittaiset määrärahat rahoitusnäkymien rajoissa.

8 artikla

1. Komissio voi tehdä paikalla tähän ohjelmaan liittyviä tarkastuksia ja todentamisia neuvoston asetuksen (Euratom, EY) N:o 2185/96 ⁽²⁾ mukaisesti yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuvien petosten ja muiden väärinkäytösten estämiseksi. Euroopan petostentorjuntavirasto OLAF tekee tarvittaessa tutkimuksia, joihin sovelletaan Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 1073/1999 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ EYVL L 356, 31.12.1977, s. 1, asetus sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 762/2001 (EYVL L 111, 20.4.2001, s. 1).

⁽²⁾ EYVL L 292, 15.11.1996, s. 2.

⁽³⁾ EYVL L 136, 31.5.1999, s. 1.

2. Avustuksen saajan on pidettävä komission saatavilla kaikki avustusvuoden menoja koskevat asiakirjat, mukaan luetuna tarkastettu tilinpäätös, viiden vuoden ajan viimeisen maksun suorittamisesta. Avustuksen saajan tulee huolehtia siitä, että tarvittaessa sen kumppaneiden tai jäsenten hallussa olevat asiakirjat ovat komission saatavilla.

9 artikla

1. Jos pakollisista kertomuksista ilmenee, että odotettuja tuloksia ei ole saavutettu, tästä voi seurata, että järjestö ei voi saada avustusta tästä ohjelmasta seuraavana vuonna. Jos tuloksia ei ole saavutettu kahtena peräkkäisenä vuotena, avustusta ei voi saada ohjelman jäljellä olevina vuosina.

2. Jos valtioista riippumattomalle järjestölle osoitetaan tahallisen tai tuottamuksellisen väärinkäytöksen tai petoksen vuoksi komission perintämääräys, järjestö jätetään ilman eri toimenpiteitä ilman rahoitusta ohjelman jäljellä olevina vuosina.

3. Jos komission tilintarkastusten tai paikalla tehtyjen tarkastusten yhteydessä ilmenee avustusta koskevia väärinkäytöksiä, huonoa hallintoa tai petoksia, avustuksen saajaan sovelletaan tapauksen vakavuuden perusteella yhtä tai useampaa seuraavista hallinnollisista toimenpiteistä ja seuraamuksista (joihin voi hakea muutosta):

- a) avustus perutaan;
- b) maksettavaksi määrätään sakko, jonka määrä on enintään 50 prosenttia takaisinperintämääräyksen koskemasta määrästä;
- c) avustuksensaajalta evätään mahdollisuus saada rahoitusta muista yhteisön ohjelmista ohjelman jäljellä olevina vuosina;
- d) avustuksensaaja ei saa osallistua asiaa koskeviin komission vuoropuhelumekanismiin ohjelman jäljellä olevina vuosina.

10 artikla

Luettelo tämän ohjelman avustuksen saajista sekä myönnetyn tuen määrä julkaistaan vuosittain *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

11 artikla

Komissio antaa vuosittain huhtikuun 30 päivään mennessä jäsenvaltioille ja Euroopan parlamentille kertomuksen kyseisen vuoden avustusten myöntämisen tilanteesta sekä edellisenä vuonna myönnettyjen avustusten tuloksista. Kertomuksessa selvitetään, miten komissio on valinnut kuluvan vuoden avustuksensaajat. Komissio kutsuu sidosryhmät kokoukseen keskustelemaan kertomuksesta vuosittain kesäkuun 30 päivään mennessä.

Komissio antaa viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2004 Euroopan parlamentille ja neuvostolle kertomuksen tämän ohjelman tavoitteiden saavuttamisesta kolmen ensimmäisen vuoden aikana ja tekee tarvittaessa ehdotuksia mahdollisista muutoksista ohjelman jatkamisen tai päättämisen suhteen. Tämä kertomus perustuu avustuksensaajien toimintaa koskeviin kertomuksiin, ja siinä arvioidaan erityisesti sitä, miten tehokkaasti nämä ovat edistäneet 1 artiklassa ja liitteessä vahvistettujen tavoitteiden saavuttamista.

Euroopan parlamentti ja neuvosto päättävät perustamissopimuksen mukaisesti, jatketaanko ohjelmaa 1 päivästä tammikuuta 2007. Ennen kuin komissio esittää ehdotuksia ohjelman jatkamisesta, se teettää ulkoisen arvion ohjelmalla saavutetuista tuloksista.

12 artikla

Tämä päätös tulee voimaan sitä päivää seuraavana päivänä, jona se julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Tehty Brysselissä 1 päivänä maaliskuuta 2002.

Euroopan parlamentin puolesta

Puhemies

P. COX

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

R. DE MIGUEL

LIITE

A. VALINTA- JA MYÖNTÄMISMENETTELYN NELJÄ VAIHETTA

- 1) Ensiksi suljetaan pois hakemukset, jotka eivät täytä tästä ohjelmasta myönnettävää rahoitusta koskevalle pyynnölle asetettuja teknisiä tai hallinnollisia vaatimuksia. Varsinkaan puutteelliset tai liian vähän tietoja sisältävät hakemukset ja hakemukset, joita ei ole täytetty hakemuslomakkeen ohjeiden mukaisesti tai jotka on jätetty julkaistun määräajan jälkeen, eivät ole avustuskelpoisia tämän ohjelman nojalla.
- 2) Toisessa vaiheessa suljetaan pois hakemukset, jotka eivät täytä 2 ja 3 artiklassa kuvattuja avustuskelpoisuusvaatimuksia.
- 3) Sen jälkeen suoritetaan jäljellä olevien avustuskelpoisten hakemusten vertailu arvioimalla niitä seuraavin, B jaksossa tarkemmin eriteltyjen perusteiden mukaisesti:
  - a) missä määrin hakemus ja erityisesti ehdotettu työohjelma vastaavat 1 artiklassa kuvailtuja ohjelman tavoitteita ja 5 artiklassa kuvailtuja ohjelman ensisijaisia aloja;
  - b) hallinnon ja tulosten laatu;
  - c) vaikutusala, toimivuus ja tehokkuus.Kullekin valintamenettelyyn hyväksytylle hakemukselle annetaan vertailuarvot.
- 4) Viimeksi vahvistetaan hyväksyttäviksi otettavat hakemukset, joiden saamat vertailuarvot ylittävät komission määrittämät kynnysarvot.

B. HAKIJOIDEN ARVIOINTIPERUSTEET

Kaksi ensimmäistä A jaksossa vahvistettua valintamenettelyn vaihetta läpäisseet hakijat arvioidaan seuraavin perustein:

1. Missä määrin hakemus vastaa ohjelman tavoitteita.

Hakijasta ja työohjelmaehdotuksesta arvioidaan ainakin seuraavia tekijöitä:

- a) ohjelmapolitiittinen merkittävyys (suhteessa kuudenteen ympäristöä koskevaan toimintaohjelmaan, uuteen eurooppalaiseen hallintotapaan, kestävään kehitykseen, laajentumiseen, Kaakkois-Euroopan maiden vakautus- ja assosiaatioprosessiin, Euro—Välimeri-kumppanuuden kehitykseen, yhdentymiseen ja tasa-arvokysymysten valtavirtaistamiseen);
- b) merkittävyys ja mahdolliset vaikutukset, joita seuraa osallistumisesta yhteisön ympäristöpolitiikan määrittelyyn ja täytäntöönpanoon;
- c) Euroopan eri alueiden kansalaisten mielipiteiden edustaminen sekä näiden ajatusten ja ehdotusten hyödyntäminen ympäristöongelmien ratkaisuehdotuksissa;
- d) merkittävyys ympäristötietoisuuden ja -tiedon lisäämisessä sekä yleisesti että suhteessa yhteisön ympäristöpolitiikkaan;
- e) kyky kehittää jäsenvaltioiden ja ehdokasmaiden organisaatioiden välisiä verkostoja, kannustaa yhteistyötä julkisen ja yksityisen sektorin organisaatioiden kanssa ja houkuttaa osarahoitusta ulkopuolisista lähteistä.

Kunkin edellä olevan perusteen osalta tarkastellaan hakijan vahvuuksia suhteessa D jaksossa annettujen esimerkkien mukaisten, valtioista riippumattomilla järjestöillä olevien tehtävien täyttämiseen.

2. Hallinnon ja tulosten laatu.

Arvioitaviin tekijöihin sisältyvät seuraavat:

- a) järjestön rakenne, henkilöstön riittävyys ja henkilöstöhallinto;
- b) sisäinen päätöksentekomenettely, suhteet jäseniin, myös järjestelyt, joilla varmistetaan jäsenten osallistuminen politiikan kehittämiseen ja sitä koskeviin kannanottoihin;
- c) strateginen lähestymistapa, tavoitteenasettelu ja suunnittelukäytännöt;
- d) hallinto, varainhoidon valvonta ja taloushallinto;
- e) raportointimenettelyt (sisäiset ja ulkoiset);
- f) itsearviointi ja laadunvalvonta, palaute kokemuksista (oppiminen);
- g) tekninen ja tieteellinen pätevyys.

3. Vaikutusala, vaikuttavuus ja tehokkuus.

Arvioitaviin tekijöihin sisältyvät seuraavat:

- a) järjestön ja sen toiminnan yleinen näkyvyys;
- b) suhteet järjestön ulkopuolisiin tahoihin ja vaikuttavuus (muihin ympäristöalan toimijoihin kuten paikallisiin ja alueellisiin viranomaisiin, kaupan ja teollisuuden edustajiin, kuluttajaryhmiin, ammattiliittoihin, muihin valtioista riippumattomiin järjestöihin, suureen yleisöön).

C. AVUSTUSTEN MÄÄRITTÄMINEN

Avustus lasketaan hakijan ennakoitujen, avustusvuonna toteutuvien avustuskelpoisten menojen summan perusteella. Sen määrittämisessä otetaan huomioon keskimääräiset tarkastetut menot kahden viimeksi kuluneen vuoden ajalta ja sitä myönnetään seuraavien periaatteiden mukaisesti:

- 1) Jos kaikkien muiden muuttujien arvo on sama, laajempaa asiaankuuluvaa toimintaa harjoittavat valtioista riippumattomat järjestöt (kahden edeltävän vuoden tarkastettujen vuotuisten menojen keskiarvolla ja avustusvuoden ennakoituilla avustuskelpoisilla kokonaismenoilla mitattuna) saavat yleensä enemmän tukea kuin valtiosta riippumattomat järjestöt, joilla asiaankuuluvaa toimintaa on vähemmän. Avustusten jakaminen toteutetaan kuitenkin ei-lineaaraisesti, joten avustuksensaajat, joilla on vähemmän asiaankuuluvaa toimintaa, saavat suhteessa enemmän tukea.
- 2) Jos kaikkien muiden muuttujien arvo on sama, suuremman vertailuarvon saaneet järjestöt saavat enemmän tukea kuin pienemmän vertailuarvon saaneet hakijat.
- 3) Jos järjestö on hakenut tiettyä rahamäärää, myönnetty avustus ei missään olosuhteissa saa ylittää kyseistä määrää.

D. AVUSTUSKELPOISET MENOT

- 1) Kaikkia avustuksensaajalle avustusvuonna aiheutuneita menoja pidetään avustuskelpoisina, lukuun ottamatta 2 osassa lueteltuja menoja. Avustuskelpoiset menot voivat aiheutua esimerkiksi seuraavanlaisesta toiminnasta:
  - a) sovitetaan yhteen ja ohjataan komission käyttöön kansalaisten mielipiteisiin ja huolenaiheisiin perustuvia tietoja ja näkökantoja uusista ja esille tulevista näkökohdista, joista ei kaikilta osin voida huolehtia tai joista ei joka suhteessa huolehdi jäsenvaltion tai muulla asianmukaisella tasolla;
  - b) tehdään sellaista valmistelu- ja tutkimustyötä, jota tarvitaan osallistumiseksi asiantuntijaryhmiin sekä valmistelusta ja täytäntöönpanosta vastaaviin yhteisön toimielinten komiteoihin, joissa osallistutaan merkittävällä tavalla yhteisön politiikan, ohjelmien ja aloitteiden laadintaan ja toteuttamiseen sekä turvataan tarvittava tasapaino suhteessa muihin ympäristöalan toimijoihin, joita ovat esimerkiksi teollisuus ja kauppa, ammattiliitot ja kuluttajajärjestöt;
  - c) edistetään keskustelua yhteisön laajuisiin ympäristöongelmiin liittyvistä ongelmista ja mahdollisista ratkaisuista myös kansallisen, alueellisen ja paikallisen tason sidosryhmien kanssa. Tähän yhteyteen sopii myös tietojen välittäminen ja verkostoitumisesta saatavan yhteisvaikutuksen varmistaminen;
  - d) lisätään tietoisuutta ja tietoa sekä yleisistä ympäristönäkökohdista että yhteisön ympäristöpolitiikasta;
  - e) parannetaan erityisesti pienten valtioista riippumattomien järjestöjen, uusien valtioista riippumattomien järjestöjen verkostojen sekä ehdokasmaissa ja Balkanin maissa toimivien valtioista riippumattomien järjestöjen valmiuksia osallistua toimintaan Euroopan tasolla.
- 2) Sellaiset avustuksen saajan suorittamat maksut ja kolmansien osapuolten kanssa tehdyt sopimukset, joihin sisältyy jokin seuraavista tekijöistä, eivät oikeuta avustukseen:
  - a) edustuskulut, tarpeettomat tai harkitsemattomat kulut;
  - b) menot, jotka selvästi eivät kuulu avustuksensaajan hyväksytyyn, avustusvuotta koskevaan työohjelmaan;
  - c) lainojen takaisinmaksu, korkokustannukset, edellisiltä vuosilta siirretty alijäämä;
  - d) käytetyn pääoman tuottoon liittyvät kustannukset, avustuksensaajan varallisuuden vahvistamiseen tarkoitettut sijoitukset ja varaukset;
  - e) luontoissuoritusten arvo;
  - f) henkilökohtaiset kustannukset;
  - g) rikollinen tai laitton toiminta.